

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕРЕПІДГОТОВКИ
ЗВІЛЬНЕНИХ У ЗАПАС ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ М. КРИВОГО РОГУ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ТА ПОРЯДОК ЇХ ОБРАННЯ
ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

Міжрегіонального центру професійної перепідготовки звільнених у запас
військовослужбовців м. Кривого Рогу Дніпропетровської області

груп підготовки фахових молодших бакалаврів зі спеціальностей:
181 Харчові технології, 182 Технології легкої промисловості,
274 Автомобільний транспорт

Розглянуто, схвалено та затверджено
Педагогічною радою Міжрегіонального центру
професійної перепідготовки звільнених у запас
військовослужбовців
Протокол № 7 від 05 червня 2023р.

Голова педагогічної ради, директор

Володимир БАЛАКІН
«05» червня 2023р.

Введено в дію з 08.06.2023р.
наказом директора МЦППВ
від 08.06.2023р. №47/1

м. Кривий Ріг
2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про вибіркові навчальні дисципліни та порядок їх обрання здобувачами фахової передвищої освіти (далі – Положення) у Міжрегіональному центрі професійної перепідготовки звільнених у запас військовослужбовців м. Кривого Рогу Дніпропетровської області (далі – МЦППВ) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту», визначає права осіб, які навчаються в МЦППВ на вибір освітніх компонентів у межах відповідної освітньо-професійної програми та робочого навчального плану в обсязі, що становить 10% від загальної кількості кредитів ECTS, передбачених для освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

1.2. Освітні компоненти за вибором здобувача фахової передвищої освіти – це дисципліни, спрямовані на забезпечення формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Для реалізації здобувачами освіти права вибору вибіркових освітніх компонентів, ефективного планування та якісної організації освітнього процесу, на кожний навчальний рік складається (удосконалюється) Каталог вибіркових освітніх компонентів МЦППВ (далі – Каталог).

1.3. Каталог – це перелік дисциплін вільного вибору здобувачів фахової передвищої освіти за циклами загальної та професійної підготовки, який є уніфікованим для всіх спеціальностей МЦППВ. Каталог формують голови циклових комісій до початку навчального року, забезпечують також підготовку відповідного навчально-методичного контенту для дисциплін, включених в каталог, та його розміщення на офіційному вебсайті й електронній бібліотеці МЦППВ.

1.4. Навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти складається з обов'язкових, вибіркових, практичних компонентів та атестації.

1.5. Вибіркова компонента формується з навчальних дисциплін загальної та спеціальної підготовки. Вибіркові навчальні дисципліни за спеціальністю надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувачів освіти та формуванню їх індивідуальної освітньої траєкторії, ефективного використання можливостей МЦППВ, врахування вимог національного та регіонального ринків праці тощо. Вибіркові дисципліни з інших освітніх програм (за уподобанням здобувача освіти) забезпечують реалізацію особистих освітніх інтересів та уподобань здобувачів освіти.

1.6. Процедура вільного вибору освітніх компонентів здобувачами фахової передвищої освіти передбачає вибір окремих дисциплін з Каталогу на відповідний навчальний рік, семестр.

1.7. На кожен навчальний рік розробляється Індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти, що включає всі дисципліни обов'язкової та вибіркової компоненти з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення дисциплін, що визначають зміст освітньо-професійної програми за певною спеціальністю.

1.8. Обов'язкова кількість та обсяги кредитів ECTS вибіркових освітніх компонентів відображені в освітньо-професійній програмі (далі ОПП), навчальному плані підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Вибіркові освітні компоненти представлені у пояснювальній записці до навчального плану відповідної спеціальності (ОПП) переліком дисциплін, що включає в себе як дисципліни за спеціальністю, так і дисципліни за уподобанням (з інших ОПП) здобувача освіти, що є однаковими за обсягом кредитів у семестрі та формою контролю. Здобувач фахової передвищої освіти має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із іншої ОПП, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі.

1.9. Не рекомендується передбачати курсові роботи, навчальні практики, екзамени з дисциплін, що пропонуються у вибірковій компоненті за вибором здобувача освіти. Перелік освітніх компонентів вільного вибору переглядається цикловими комісіями щороку. Зміст вибіркових освітніх компонентів повинен відповідати вимогам: актуальність, науковість, інноваційно-дослідницький характер, зв'язок з практикою, враховувати професійну специфіку, а також науково-дослідницьку діяльність викладачів. Вивчення вибіркових освітніх компонентів здобувачами фахової передвищої освіти здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в МЦППВ та затвердженим розкладом навчальних занять.

2. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Положення передбачає такий порядок представлення та вибору вибіркових освітніх компонентів:

1) подання цикловими комісіями до методичного відділу переліку освітніх компонентів та їх силабусів, запропонованих для вільного вибору здобувачам освіти в розрізі навчальних курсів (семестрів);

2) формування цикловими комісіями Каталогу освітніх компонентів із силабусами для вільного вибору здобувачами фахової передвищої освіти (за курсами і семестрами);

3) для формування індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти на певний навчальний рік в розрізі семестрів, складається інструкція для здобувачів освіти щодо особливостей вибору освітніх компонентів, проводиться реєстрація та формування груп для вивчення вибіркових освітніх компонентів, наводяться їх обсяги, кількість у розрізі компонентів за спеціальністю та за уподобаннями. При цьому слід враховувати, що загальний обсяг компонентів (обов'язкових та вибіркових) у семестрі має становити 30 кредитів ECTS, в навчальному році – 60;

4) розміщення на вебсайті МЦППВ інструкції та Каталогу, силабусів освітніх компонентів, ознайомлення з ними здобувачів фахової передвищої освіти;

5) здійснення вибору здобувачами фахової передвищої освіти освітніх компонентів з Каталогу і формування груп здобувачів освіти для вивчення вибраних компонентів за курсами, семестрами. Підготовка проекту наказу директора щодо формування списків груп здобувачів фахової передвищої освіти (не менше кількості осіб, які навчаються за освітньо-професійною програмою в одній групі) і організація вивчення вибіркових освітніх компонентів;

6) головам випускових циклових комісій, кураторам (класним керівникам) академічних груп у період з 01 березня до 01 травня (для здобувачів фахової передвищої освіти 1 курсів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр») забезпечити проведення процедур формування вибіркової компоненти індивідуального навчального плану.

При цьому необхідно враховувати, що вибіркова компонента навчального плану становить для здобувачів освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра 12 кредитів ECTS (360 год.).

7) вивчення освітніх компонентів за вільним вибором здобувачів фахової передвищої освіти на базі бази ЗП(ПТ)О (термін навчання 1 рік 10 місяців) розпочинається – з 3 семестру.

8) подання здобувачем фахової передвищої освіти до 15 травня заяви на ім'я директора МЦППВ про перелік вибіркових освітніх компонентів, які він хоче вивчати в

наступному навчальному році. Заяви здобувачів фахової передвищої освіти зберігаються у голови циклової комісії до 25 грудня року вибору дисциплін;

9) на підставі поданих заяв голови циклових комісій складають списки здобувачів фахової передвищої освіти та формують їх у групи з чисельністю (не менше кількості осіб, які навчаються за освітньо-професійною програмою в одній групі) до 20 травня;

10) після закінчення процедури обрання вибіркових освітніх компонентів заступник директора з навчально-методичної роботи формує проєкт наказу, відповідно, до 25 травня про затвердження списків здобувачів освіти з вивчення вибіркових освітніх компонентів у розрізі курсів, спеціальностей, або освітньо-професійних програм. На підставі оприлюдненого проєкту наказу формується уточнений контингент здобувачів освіти із зазначенням освітніх компонентів та кількості здобувачів освіти, які обрали їх для вивчення;

11) у разі, якщо для вивчення окремого вибіркового навчального компонента не сформовано групу з мінімальною кількістю здобувачів фахової передвищої освіти, то здобувачам повідомляється не пізніше, ніж за 3 дні після формування груп про перелік освітніх компонентів, які не будуть вивчатися. Після цього здобувач освіти протягом тижня повинен обрати інший освітній компонент, для вивчення якого є кількісно сформована група.

2.2. Якщо здобувач фахової передвищої освіти з поважної причини (хвороба, участь в академічній мобільності, військова служба тощо) своєчасно не визначився з вибірконими освітніми компонентами, то він має право їх обрати протягом першого тижня після того, як він з'явиться на навчання.

Здобувач фахової передвищої освіти, який не визначився з переліком вибіркових освітніх компонентів та не подав заяву у визначені терміни, буде включений до групи вивчення таких компонентів, які визначить гарант освітньо-професійної програми або голова циклової комісії.

2.3. Обрані здобувачем фахової передвищої освіти вибіркові освітні компоненти вносяться до індивідуального навчального плану та включаються в навчальне навантаження циклової комісії на навчальний рік. З моменту внесення вибіркових освітніх компонентів до індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти такі дисципліни набувають статусу обов'язкових до вивчення.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. До викладання вибіркових освітніх компонентів можуть бути залучені циклові комісії МЦППВ та провідні науково-педагогічні працівники ЗВО ЗФПО, провідні роботодавці, за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення. Дотримання таких вимог є свідченням спроможності циклової комісії якісно надавати освітні послуги та задовольняти потреби здобувачів фахової передвищої освіти в контексті формування їх індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями. Циклові комісії несуть відповідальність за якість викладання і належне навчально-методичне забезпечення вибіркових освітніх компонентів.

3.2. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркових освітніх компонентів за вибором здобувача освіти, до 01 березня кожного навчального року подають до методичного відділу витяги з протоколів засідань циклових комісій щодо внесення змін до ОПП на наступний навчальний рік.

3.4. Для забезпечення реалізації принципу конкурентності при виборі здобувачами фахової передвищої освіти освітніх компонентів, науково-педагогічним, педагогічним

працівникам рекомендується у вільний від проведення навчальних занять час проводити презентаційні заходи за узгодженням з гарантом освітньо-професійної програми та заступником директора з навчально-методичної роботи.

3.5. Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибіркових освітніх компонентів в ОПШ на кожний наступний навчальний рік розглядаються та затверджуються на засіданнях циклових комісій МЦППВ із залученням гаранта освітньо-професійної програми, стейкхолдерів та здобувачів фахової передвищої освіти.

4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

4.1. У разі поновлення, або переведення здобувачів фахової передвищої освіти, перезарахування вибіркових компонентів проводиться заступником директора з навчально-методичної роботи та цикловими комісіями на підставі академічної довідки, виданої здобувачеві фахової передвищої освіти в установленому порядку.

4.2. Процедура перезарахування обсягу кредитів вибіркових освітніх компонентів за рахунок фактично вивчених компонентів певного циклу здобувачем фахової передвищої освіти проводиться відповідно до Положення МЦППВ “Про порядок перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці”.

4.3. В окремих випадках директором МЦППВ може ухвалюватися рішення про перезарахування вибіркових освітніх компонентів здобувачам фахової передвищої освіти, які вони опанували в рамках програм академічної мобільності.

4.4. Внесення змін до порядку реалізації вільного вибору здобувачами освіти освітніх компонентів здійснюється за згодою органів учнівського самоврядування МЦППВ.

Положення розроблено робочою групою МЦППВ у складі:

Заст. директора з НМР

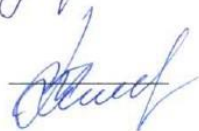
Аліна КАРАВАЄВА

Методист

Анастасія ОДІНЦОВА

Методист

Тетяна ВОДОП'ЯНОВА